

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Borja Arratibel Bilbao

*Pasaia,
Gipuzkoa
(1968)*

Aurkibidea

Biografia

Guraso biak San Pedrokoak zituen. Aitaren aldeko izeba bat, Pilartxo Arratibel, San Pedroko ikastolako lehenengo andereñoa izan zen. Bera ere ikastolan ibili zen (lehenengo San Pedron, gero Donibanen eta ondoren Pasaia-Lezo lizeoan). Ikastolei buruzko elkarrizketa egin genion, Esti Ledesma lehengusuarekin batera.

Zintak

PAS-079

- **Proiektua:** Badiako ikastola txikiak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2025-06-16
- **Iraupena:** 78 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Pilartxo Arratibel, iloben begietatik

- **Erref:** PAS-079/007
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:07:18. **Bukatu:** 00:08:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Pilartxo Arratibel Borja eta Estibalitzen izeba izan zen. Bere bizitza eta Pasai San Pedroko ikastolaren hastapenak kontatzen dituzte. Etxe honetan bertan hasi zen Pilartxo ikastolako klaseak ematen.

2. Pilartxo Arratibel, sormen handiko emakumea

- **Erref:** PAS-079/008
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:08:47. **Bukatu:** 00:09:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Pilartxo Arratibel andereñoari antzerkia asko gustatzen zitzaion. Harreman oso ona zuen umeekin. Pianoa eta txirula jotzen zituen. Sormen handia zuen.

3. San Pedroko ikastolen egoitza ezberdinak

- **Erref:** PAS-079/011
- **Iraupena:** 0:03:44. **Hasi:** 00:13:45. **Bukatu:** 00:17:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

San Pedroko Dunixi ikastola 1966an sortu zen, Pilartxo Arratibelen etxean. Gero, eliza-etxearen azpira mugitu zen ikastola. Handik, zahar-etxera aldatu zen eta Felisa ere klaseak ematen hasi zen. Felisak irakasle titulua zuen. Zahar-etxetik portura lekualdatu zen ikastola eta irakasle gehiago ere gehitu ziren. 1979an, lizeora ikastera joan zen. Lehenengo maila lizeoan hasi zuten lehenengo belaunaldkoa da Estibalitz.

4. Lizeora 5.maila egitera

- **Erref:** PAS-079/013
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:18:22. **Bukatu:** 00:19:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

San Pedron hasi zen ikastolan eta Donibanera pasatu ziren 3.mailan. 4. urtea Meipin egin zuten eta 5.enean lizeora joan ziren. Donibanera motoran joaten ziren.

5. Pilartxo Arratibelen biografia

- **Erref:** PAS-079/015
- **Iraupena:** 0:04:40. **Hasi:** 00:19:39. **Bukatu:** 00:24:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Pilartxo Arratibelek bederatzi anai-arreba zituen, baina haietako 6 umetan edo gaztetan hil ziren. Pilartxok mojetan ikasi zuen eta pianoa jotzen, bordatzen, antzerkia egiten... ikasi zuen. Elizkoia zen arren, kutsu modernoa ere bazuen. Bere zaletasunak, natura, euskara eta eliza ziren.

6. Ikastolako kontuak

- **Erref:** PAS-079/017
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:24:22. **Bukatu:** 00:25:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

San Pedron zahar-etxean (asiloan) ikasten zutenean, ama birhinari kantatzen zioten. Portuan aldiz, goiko pisuan munstroak zeudela uste zuten.

7. Musika irakasteko teknikak

- **Erref:** PAS-079/020
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:28:39. **Bukatu:** 00:29:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Pilartxo Arratibelek musika nola erakusten zuen kontatzen du Borjak.

8. Gurasoen inplikazioa ikastolan

- **Erref:** PAS-079/022
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:30:14. **Bukatu:** 00:31:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

Laburpena:

Gurasoen inplikazioa ikastola aurrera eramateko: tabernak, txosnak, txabolsotoak, pintxoak prestatu...

9. Ikastolak herriaren babesa zuen

- **Erref:** PAS-079/026
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:34:03. **Bukatu:** 00:35:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Ikuskaritzakoak Pasaiaara joaten zirenean eta oraindik ikastola ilegala zenean, eskola ofizial bateko maistrak ikasle bat bidaltzen zuen Pilartxo Arratibeli abisua emateko.

10. Felisa, San Pedroko tituludun andereñoa

- **Erref:** PAS-079/027
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:35:32. **Bukatu:** 00:36:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

Pilartxo Arratibelek irakasle titulua atera zuenean, gogo txarrez atera zuen. Felisa zen tituludun irakaslea. Nolakoa zen kontatzen dute.

11. Pilartxo Arratibelen nortasuna

- **Erref:** PAS-079/028
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:36:45. **Bukatu:** 00:38:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Pilartxo Arratibel oso jatorra eta maitakorra zen. Etxean batzuetan jenio txarra zuen.

12. Pilartxo Arratibelek urtero jartzen zuen jaiotza

- **Erref:** PAS-079/034
- **Iraupena:** 0:02:58. **Hasi:** 00:44:01. **Bukatu:** 00:46:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak
- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Jaunartzea eta katekesia beti euskaraz ezagutu dute. Gabonetan jaiotza-bizia eta jaiotzen lehiaketak egiten ziren. Pilartxo Arratibeli ez zitzaion Olentzeroren figura gustatzen. Jaiotza handia ipintzen zuen etxean.

13. Gau eskolan San Pedron

- **Erref:** PAS-079/037
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:48:24. **Bukatu:** 00:49:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalduntzea eta alfabetatzea
- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Ikastolaz kanpo beti egon da dantza-taldea San Pedron. Euskarazko gau eskolak bazeuden, baina ez ikastolarekin lotuta.

14. Euskal giroa San Pedron

- **Erref:** PAS-079/038

- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:49:54. **Bukatu:** 00:51:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Herriko giroa

Laburpena:

Euskal giroa egon da San Pedron beti. Antzerkia egiten zuten, marrazketa, solfeoa... Antzerkiak Candi Osak antolatzen zituen.

15. Hasieran, ikastolarekin kezka

- **Erref:** PAS-079/048
- **Iraupena:** 0:01:01. **Hasi:** 00:58:54. **Bukatu:** 00:59:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Borjarekin ikastolan ikasitako batzuk, ikasketak beste leku batean bukatu zituzten. Estibalitzen kasuan ordea, ia denek ikasketak lizeoan egin zituzten.

16. Ikastolan erabiltzen zuten materiala

- **Erref:** PAS-079/050
- **Iraupena:** 0:02:01. **Hasi:** 01:00:42. **Bukatu:** 01:02:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

"Poxpolin" liburua ikastolan erabiltzen zuen Borjak. Musika-tresnak zituzten gelan. Zetazko panpinak eta loreak egiten zituzten.

17. Gurasoak ikastola margotzen eta kurtinak josten

- **Erref:** PAS-079/054
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 01:04:52. **Bukatu:** 01:06:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Ikastolako kurtinak etxeetan josten zituzten amek. Ikastola portuan egon zenean, gurasoak gelan margotzen ibili zirela gogoratzen du Borjak.

18. Lizeora joan aurretik, herri batzuetako haurrak elkartzeko zituzten

- **Erref:** PAS-079/056
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 01:06:36. **Bukatu:** 01:08:45

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Lizeoan denak elkartu aurretik, San Pedrokoak eta Donibaneko haurrak alde batetik, eta Trintxerpekoak, Antxokoak eta Lezokoak bestetik elkartu zituzten. Bostgarren mailan sartu zen Borja lizeoan eta eraikina bukatu gabe zegoen, obretan.

19. Lizeotik antolatutako irteerak

- **Erref:** PAS-079/060
- **Iraupena:** 0:01:32. **Hasi:** 01:11:24. **Bukatu:** 01:12:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Lizeotik, Oriora eta Sobronera gaua pasatzera joaten zirela gogoratzen du Estibalitzek. Faroko bidetik ere ibiltzen ziren. Bilboko Artxanda parkera joan izan dira, Gamarrako igerilekuetara, Santimamiñeko kobazulora...

20. "Pasaian jaio gera" abestia

- **Erref:** PAS-079/063
- **Iraupena:** 0:00:44. **Hasi:** 01:15:48. **Bukatu:** 01:16:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna

Laburpena:

Pilartxo Arratibelek asmatu zuen "Pasaian jaio gera" abestia kantatzen dute.

21. "Lo dago gure haurtxoa" abestia

- **Erref:** PAS-079/065
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 01:16:47. **Bukatu:** 01:17:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:

Pilartxo Arratibelek asmatu zuen "Lo dago gure haurtxoa" abestia kantatzen dute.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com